TARBIYALANUVCHI HAYOTIDA MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTI HAMDA OILA HAMKORLIGINING AHAMIYATI

Ergasheva Fazilat Xonim qizi

Qashqadaryo viloyati G’uzor tumani 12-DMTT tarbiyachisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta’lim muassasasi hamda oila hamkorligining bola tarbiyasidagi o’rni va roli haqida fikr bildirilgan. Shuningdek, mazkur hamkorlikning jajji farzandlarimiz kelajagiga ta’siri xususida so’z boradi.

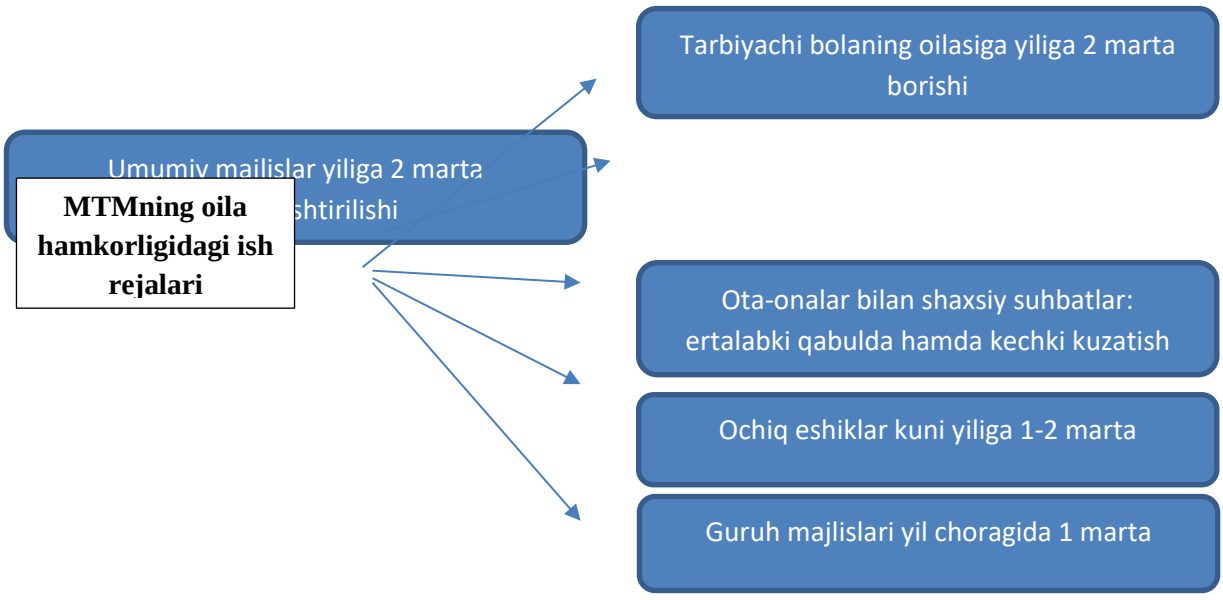
Kalit so’zlar: Maktabgacha ta’lim muassasasi, oila, hamkorlik, ta’lim, tarbiya, yosh davri, barkamol avlod, ijtimoiy muhit.

Hozirgi kunda O‘zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim vazirligi tasarrufidagi maktabgacha ta’lim tashkilotlarida bolalarni sifatli maktab ta’limiga tayyorlashga alohida e’tibor qaratilmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev “Zamonaviy maktabgacha ta’lim sog’lom va barkamol avlodni voyaga yetkazishda muhim o’rin tutadi”, - deya ta’kidlagani bejiz emas, albatta.

Bugungi kunda barchamizning asosiy vazifamiz barkamol avlodni tarbiyalashdir. Chunki O’zbekistonning ertangi kuni biz tarbiyalab kelayotgan yosh avlod qo’lida ekanligi barchamizga ayon. Bolalar tarbiyasiga nafaqat oila, ta’lim-tarbiya muassasalari, balki mahalla ham ma’suldir. Chunki, farzand tarbiyasi ko‘p omillarga, avvalo, axloqiy-ma’naviy muhitga ham bog‘liq. Ta’lim-tarbiya muassasalari bilan oila hamkorligi bunda muhim ahamiyatga ega. Bola tarbiyasida oilaning o‘rni beqiyos. Oila bolaga katta ta’sir ko‘rsatadi, uni atrofdagi hayotga moslaydi. Jamiyatda esa tarbiya faqat ota-onaning shaxsiy ishigina bo‘lib qolmasdan, balki ularning ijtimoiy burchi hamdir. Bugungi kunda barkamol inson tarbiyasi, bola tarbiyasida ota-ona mas’uliyatini oshirish, ularni pedagogik-psixologik bilimlar bilan qurollantirish eng dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Milliy madaniyat, bola tarbiyasi va rivojlanishi haqidagi pedagogik bilimlarni takomillashtirish bo’yicha yaxlit tarbiya tizimi ham oila, ham maktabgacha ta’lim tashkilotlari tomonidan

amalga oshiriladi. Bola tarbiyasida bu ikki yo’nalish biri ikkinchisining o’rnini bosa olmaydi, balki biri ikkinchisini to’ldiradi. Sog’lom muhitda sog’lom bola o’sib ulg’ayadi. Sog’lom muhitni yaratish oilada oila a’zolarining maktabgacha ta’lim tashkilotlarida pedagogik xodimlarning nechog’lik bilimdonligiga, zukkoligiga bog’liqdir.

Maktabgacha ta’lim tashkilotining oila bilan ishlash tizimida aniq yo’l xaritasi bo‘lishi kerak. Ota-onalar bilan hamkorlik borasida, avvalo, erishilgan yutuq va tajribalarning natijalarini tahlil qilib, bolaning ijobiy tomonlarini ko‘rsatib, keyin asta-sekinlik bilan ularning xulq-atvoridagi salbiy holatlarni bartaraf etishga, atrof-muhitga qiziqishlarini oshirib borishga astoydil harakat qilish lozimligini uqtirish kerak. Ota-onalarni maktabgacha ta’limga jalb etish maqsadida turli xil to‘garaklar, tadbirlar, davra suhbatlari, savol-javob kechalari, guruhiy va umumiy ota-onalar yig‘ilishlari, ochiq eshiklar kunini tashkil etish diqqatga sazovordir. Ayrim bolalarning ota-onalari bilan alohida suhbatlar o’tkazib, tegishli yo’l-yo’riqlar beriladi. Jumladan, nutqida, jismoniy o’sishida, xulqida kamchiligi bo’lgan bolalarni faqat tarbiyachining harakati bilan bartaraf qilish qiyin. Bolaning oiladagi faoliyati ham, maktabgacha ta’lim tashkilotidagi faoliyati ham yagona maqsadga bo’ysundirilgan bo’lishi kerak. Bularni quyidagi jadvalda shunday aks ettirish mumkin:

Maktabgacha ta’lim muassasasi uslubchilari va pedagoglarning hamda ota-onaning hamkorligi har bir bolani turli faoliyatga yo‘naltira olishga, predmet va hodisalarning xususiyatlarini tahlil qila olishga qaratilgan bo‘lishi lozim.

Maktabga tayyorgarlikning besh asosiy komponenti:

1. Motivatsion tayyorgarlik.
2. Irodaviy tayyorgarlik.
3. Maktabga ijtimoiy-psixologik jihatdan tayyorgarlik.
4. Aqliy tayyorgarlik.
5. O‘qishga layoqat

Yuqoridagi komponentlarning ijobiy samarasi qachonki, maktabgacha ta’lim muassasasi hamda oilaviy hamkorlik yo’lga qo’yilgandagina o’z ta’sirini ko’rsatadi. Shuningdek, bizning eng katta maqsadimiz bo’lgan – bolalarni komil inson sifatida tarbiyalashdek muhim vazifani bajargan bo’lamiz. Zero, komil inson butun bashariyat idealidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O’zbekiston Respublikasining “Ta’lim to’g’risida”gi Qonuni. Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. -T.: Sharq, 1997.
2. “Bolangiz maktabga tayyormi?” O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi, Respublika ta’lim markazi, Ma’rifat-madadkor nashriyoti.
3. Otavaliyeva O’. Bola tarbiyasida bog‘cha va oila hamkorligi. - T.1994.
4. Yusupova P. Maktabgacha pedagogika. -T.: O’qituvchi, 1993.